

KOROŠKA, DEŽELA NA »NAPAČNI« SRANI ALP?! ALI TRETJA OBLETNICA MLADINSKE INICIATIVE ZA 3. RAZVOJNO OS

Borut Bončina

povzetek:

V petek, 14. julija 2017, smo želeli na pošti 2390 Ravne na Koroškem, ob 3. obletnici delovanja Mladinske iniciative za 3. razvojno os, edine civilne iniciative v Sloveniji, ki se zavzema za izgradnjo hitre ceste med Holmcem in Vinico, poleg rednega poštnega žiga na pošti 2390 Ravne na Koroškem, uporabljati tudi priložnostni poštni žig »HOČ'MO CESTO«.

Žal je pristojna služba Pošte Slovenije ocenila, da ima zahteva »izpostavljeno politično konotacijo« in ni izdalo dovolilo za uporabo takšnega žiga.

Koroško filatelistično društvo je, ne glede na odločitev Pošte Slovenije glede priložnostnega poštnega žiga, v sodelovanju z Mladinskim svetom Ravne, jubileju v spomin, izdalo priložnostno pisemsko ovojnico in vložek/spominsko razglednico.

Istega dne začenja Koroško filatelistično društvo s pobudo za več(deset)letna vsesplošno akcijo opremljanja poštних pošiljk iz Koroške z dodatnim, enovito oblikovanim (t.i. »rdečim«) osebnim žigom, kot podporo pobudi »HOČ'MO CESTO« in kot obliko državljanske samo-organiziranosti in socialne angažiranosti.

Povezovalne poti so bile gradnik in pogrebnik vseh dosedanjih civilizacij, ne glede na to, ali so se vile pod, na ali nad zemljo, po vodi ali zraku. Ceste so bile zaznamovane v zapisih v kamnu ali kovini in papirju, opevale so jih epi, visoke ali ljudske pesmi. Slovenski bard, med njima izstopata Tomaž Pengov in Vlado Kreslin sta jo oba opevala v pesmi z naslovom »Cesta«. Prvi z melanholijo: «Cesta zavetje nemirnih ljudi/izginja in skozi stopinje drsi/ko odhaja in glasna obzorja rodil...«, slednji z hrepenenjem: «... Dolga dolga je cesta od mesta do mesta/Dolga, dolga je reka od človeka do človeka./Polna lukenj in hrepenenja,tolmunov, želja in ihtenja/dolga, kot je lahko le noč,/dolga je ta pot, /od nekje do nekoč./Pelji me v svet, odpelji,/da vprašanje izvem./Pelji me domov, pripelji,/da odgovor povem,/o tej cesti,/o tej reki.«. In še misel tretjega glasbenika, domačina, Milana Kamnika: »...Jes s'n pa ibržnik/s'n vse mo napoti,/vsak se me loti/jes s'n pa ibržnik/bom meje postajo /pol 'mo pa kvit.« Še Mitja Šipek je pesimistično zapisal »Oj, srotej ubogi, pozabi na vse, zapoj si, zajuckaj, lej, pol pa vse gre!«. Zatorej: HOČ'MO CESTO – ZDAJ

Pa se je 14. julija 2014, pred slabimi tremi leti na Ravnah na Koroškem organizirala skupina mladih (bodisi po letih, duhu ali idejah) in se po znanem napevu zaklela: "Korošci so zmerom za muštr bili, na svetu ni gurših ni bolših l'idi!«. Poimenovali so se **Mladinska iniciativa za 3. razvojno os** in si za svoj cilj, za razliko od vseh ostalih civilnih iniciativ v Sloveniji, sklenili aktivno zalagati ZA IZGRADNJO povezovalne ceste med t.i. V. panevropskim koridorjem in X. povezovalnim koridorjem. Ta prečnica med mejnima prehodoma Holmec/Grablach na severni strani in Vinico/Bosiljevo na južni strani bi omogočila gospodarski in socialni razvoj več območjem v Slovenije, ki so od obstoječega avtocestnega sistema Republike Slovenije oddaljeni tudi več kot 50 km. To vpliva na to, da Koroška za državnim povprečjem c BDP-ju zaostaja za dobro etino (22,2 %) in da se je v zadnjih petindvajsetih letih število mladih prebivalcev zmanjšalo za dobro tretjino (36,8%). Istočasno se skoraj petina (19,38%) delovno aktivnih prebivalcev vozi na delo izven območja Koroške. Na magistralni (zgolj po imenu!) cesti Arja vas-Dravograd, edini povezovalni cesti med Koroško in osrednjo Slovenijo, se zgodi 71% več nesreč kot na avtocesti med Teganjami in Trojanami. Zatorej: HOČ'MO CESTO – ZDAJ

Ob vseh teh podatkih pa ljudje, povezani v iniciativi, niso vrgli puške v koruzo ali o(b)stali križem rok, ampak so aktivno pristopili tako z zbiranju empiričnih podatkov za izdelavo statistične analize stanja na Koroškem kot tudi k vzpostavljanju lastne mreže podpornikov kot tudi vzpostavljanju političnih povezav znotraj najrazličnejših političnih strank in struktur. Izpeljali so številne akcije tako v obliki zborovanj kot tudi v izdaji študije »HOČ'MO CESTO: Koroška in 3. Razvojna os – analiza stanja v regiji«. Na različnih ravneh se izpostavljajo za dobrobit vseh Korošcev in Korošic, ki so (in še bodo) primorani zaradi zanemarjanja regije s strani oblastnikov zapustiti svoj dom.

HOČ'MO CESTO! Dosti je bilo žrtv in žrtvovanja. Po vseh vpletenih in umrlih, od leta 1919 preko 1945 in 1991 do dandanes, se resnično ne želimo ponovno preispraševati: »Koroška, dežela **na napačni strani** Alp?«

Vsi poznamo civilno in pravno nepokorščino, zatorej: HOČ'MO CESTO – ZDAJ!

Zaradi cest so se rojevala in umirale civilizacije – ena od njih, Rimsko cesarstvo, je komunikacijsko dodobra zaznamovalo celotno Koroško. In pri tem je tudi skoraj obstalo do dandanes. Imamo le eno »skrumplano« cesto, polovica železnice je izginila pred desetletji - ostalina obratuje s hitrostjo

zapravljivčka in le parkrat dnevno, reke so zajezene... Na glavo svet! - zatorej: HOČ'MO CESTO – ZDAJ!

Ob tretji obletnici svojega delovanja, ko so v začetku junija organizirali »vstajo« in zapretili tako z državljanstvo nepokorščino kot tudi aktivnim delovanjem lokalnih skupnosti, pa podpirajo Koroško filatelistično društvo (KFD), ki poziva k označevalni filatelistični akciji »HOČ'MO CESTO«.

Idejo je podal Marjan Merkač, dolgoleten in zaslužen hotuljski filatelista, projekt je koncipiral in oblikoval Borut Bončina, strokovno je sodeloval tudi Peter Močnik, vsi trije člani KFD. Osredok akcije predstavlja enovito zasnovan dodatni osebni žig, t.i. »rdeči žig«, katerega osnovno oblikovanje bi bilo vsem zainteresiranim prosto dosegljivo preko spletnega naslova KFD. Vsi deležniki (posamezniki, društva, podjetja, javni zavodi, lokalne skupnosti, ...) bi si dali žig samostojno izdelati in ga odtiskovali na vse svoje vsakodnevne poštno pošiljke poslane preko kateregakoli poštnega sistema (Pošta Slovenije, DHL, City Express, GLS,...): Istovetno podporo pobudi bi lahko vsi deležniki izkazovali z opremo svojih spletnih stani ali z do-opremo »podpisov« pri vseh vrstah e-pošt oziroma e-predalov. Akcija nima nikakršne časovne omejitve in njen namen je opozarjati na neumesnost »getoizacije« pziroma ibržništva (kprpško=obstranskosti) slovenske zgodovinske »pra-deže« in izpostavlja željo po ponovni vzpostavitvi policentričnega razvoja Slovenije in o čim manjšemu ogljičnemu odtisu ob maksimalni izrabi človeškega in okoljskega potenciala. Zatorej: HOČ'MO CESTO – ZDAJ

Kot pomnik začetku akcije in v počastitev tretje obletnice začetka delovanja Mladinske iniciative za 3. razvojno os pa je bila na pošti 2390 Ravne na Koroškem mišljena tudi uporaba priložnostni poštni žig, s katerim naj bi se tisti dan opremiljale vse zemeljske poštno pošiljke iz te izpostave Pošte Slovenije. Žal je pristojna služba Pošte Slovenije ocenila, da ima zahteva »izpostavljeno politično konotacijo« in ni izdalo dovolilo za uporabo takšnega žiga.

V sodelovanju z KDF pa bo izdana tudi priložnostna poštna ovojnica in spominska razglednica, ki ju je po ilustracijah Cirila Horjaka uredil in do-oblikoval arh. Borut Bončina. Za osnovno frankiranje pošiljk pa predlagamo redno znamko Pošte Slovenije »Triglav/Aljažev stolp« (nominala A), ki naj bo v znak protesta in nesmiselnosti naše vsakodnevne usode nalepljena »obrnjena na glavo«. Na tak način simbolno sporočamo/sprašujemo: »Koroška, dežela na »napačni« strani Alp?!« Zatorej: HOČ'MO CESTO – ZDAJ!

Uporabljeni statistični podatki povzeti iz študije »HOČ'MO CESTO: Koroška in 3. Razvojna os – analiza stanja v regiji«, avtorja Andrej Grobelnik in Aljaž Verhovnik, izdal Mladinski svet Ravne na Koroškem, 2016